

Krásnou Vidu lze považovat za jeden z ústředních symbolů slovinské literatury. S tím souvisí i její obsahová šíře. Od dob vzniku lidové písně, která ve formě balady zaznamenala konkrétní historickou událost, se tento motiv stal jedním z nejrozsáhlejších zdrojů literární inspirace. Svědčí o tom jeho mnohá zpracování autory 19. a 20. století.¹²⁶ Postupně se rozšiřoval o psychologické a antropologické přístupy, čímž se otevíralo spektrum interpretací.

Lidová píseň o Krásné Vidě nebyla v 19. století již pouhým "historickým obrazem", ale žila svým vlastním životem, coby básnický útvar. Jako taková se stala motivací pro romantického básníka France Prešerna, který ji zbavil lidové epičnosti a vystavěl ji podle pravidel romantické lyriky. Promítl do ní vnitřní rozpor mezi ideálem a skutečností, přičemž zdůraznil toužení po nedosažitelném. Krásná Vida, v díle Ivana Cankara a bezpochyby i ostatních spisovatelů, není již Vida z lidové písně, ale především Prešernova Krásná Vida.

Krásná Vida se mění ve slovinské literatuře především pode toho, co jednotliví autoři považovali za příčinu Vidina toužení. Původní lidová píseň je v tomto případě nejméně konkrétní. Poskytuje nicméně několik společných motivů. Vidu vyžene do světa neuvážené manželství, nemoc dítěte, špatná materiální situace, ale především naděje, že dostane lék pro nemocné dítě. Na ně pak navazovali slovinští autoři, kteří motiv Krásné Vidy zpracovali.

Vidě navíc dodali další literární rozsah - toužení. To se objevilo už u Prešerna, který Vidin problém chápal jako problém neutěšeného toužení, Ivan Cankar však Prešernův motiv toužení stupňoval a vytvořil z něho ústřední otázku lidského života. Drama představuje širokou škálu filozofických, psychologických, sociologických a estetických otázek a odpovědí. Autor Vidu vyzdvihl v symbol, ideál čisté ženy a proměnil ji v mýtus tragické osudovosti.